VERGADERDATUM
27 oktober 2025

AFDELING
Bestuur en Bedrijfsvoering

NAAM STELLER
S. de Boer

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP
Bestuursrapportage 2026

PROGRAMMA
Financiën, organisatie en informatie

PORTEFEUILLEHOUDER
T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur besluit
1. de Bestuursrapportage 2026 vast te stellen.

Korte samenvatting
Jaarlijks ontvangt het Algemeen Bestuur in oktober de Bestuursrapportage, waarin wordt gerapporteerd over de voortgang in het lopende jaar tot en met augustus. De doelen en maatregelen vanuit de vastgestelde Begroting 2026 & Meerjarenraming 2027-2030 vormen de basis voor deze rapportage.

Het totaalbeeld is positief: de meeste maatregelen liggen op schema en op onze grote opgaven boeken we zichtbare voortgang. We hebben te maken gehad met een natte winter en aanhoudende droogte in de zomer en hebben daar in ons dagelijks werk passende maatregelen bij genomen. We hielden meer water vast en stelden voor het eerst een inundatieverbod in.

Tegelijkertijd zijn er onderwerpen waar het college extra aandacht voor heeft en die van invloed kunnen zijn op bereiken van onze doelen. Te denken valt aan de huidige geopolitieke situatie, de KRW en de slibverwerking. In deze bestuursrapportage is in de "tussenbalans 2026" een verdere duiding hierover opgenomen.

Relevante kaders
Waterschapswet- en besluit.
Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Zuiderzeeland.

Lelystad, 6 oktober 2026

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

Jaarlijks in oktober ontvangt het AB de bestuursrapportage over het lopende begrotingsjaar. De bestuursrapportage gaat in op de voortgang tot en met de maand augustus en de hierin opgenomen maatregelen.

Bestuursrapportage – beschrijving:
De Bestuursrapportage rapporteert over de voortgang in het lopende jaar. Het geeft op hoofdlijnen inzicht in de stand van zaken en specifiek in de afwijkingen ten opzichte van bestaand beleid. De afwijkingen kunnen beleidsmatig of financieel van aard zijn. De voortgang wordt weergegeven aan de hand van de maatregelen.

Rol AB en moment
Het AB bespreekt of de weergegeven stand van zaken voldoende resultaat laat zien en of er aanleiding is om een opdracht te geven aan het college met betrekking tot bepaalde onderwerpen. Moment is in oktober (besluitvormend).

Beoogd effect
Het college van Dijkgraaf en Heemraden geeft een tussentijds beeld over de voortgang van het begrotingsjaar 2026 aan het Algemeen Bestuur.

Onderbouwing beslispunten

1.1 De Bestuursrapportage geeft inzicht in de voortgang in het lopende jaar tot en met augustus. De bestuursrapportage is als bijlage a bijgevoegd bij dit voorstel. De Bestuursrapportage is een voortgangsrapportage die de stand weergeeft tot en met de maand augustus. De focus ligt op de essentie door gebruik te maken van voortgangscirkels per programma met een toelichting daarbij. Zo ontstaat in één oogopslag een indruk van de stand van zaken per programma. De voortgang wordt ook weergegeven aan de hand van de maatregelen.

1.2 De Bestuursrapportage faciliteert de controlerende rol van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur bespreekt of de weergegeven stand van zaken aanleiding is om een opdracht te geven aan het college met betrekking tot bepaalde onderwerpen. De Bestuursrapportage is daarmee een instrument dat de controlerende rol van het AB faciliteert.

1.3 Tussenbalans 2026: positief totaalbeeld, met ontwikkelingen die aandacht vragen
De meeste maatregelen liggen op schema en we boeken zichtbare voortgang op onze grote opgaven. In de Tussenbalans 2026 zijn de onderwerpen opgenomen die op dit moment het meest in het oog springen: wat er speelt, wat we eraan doen en waar we afhankelijk zijn van anderen. De voortgang van alle maatregelen per programma staat in de Bestuursrapportage.

1.4 Droogte en zoetwaterbeschikbaarheid
2026 begon koud en nat, met begin januari plaatselijk 20 tot 30 centimeter sneeuw, en kende daarna een zomer met aanhoudende droogte. Vanwege het uitzakkende IJsselmeerpeil, het zoutgehalte en de watervraag werd de crisisorganisatie ingesteld en gold voor het eerst in het bestaan van ons waterschap een inundatieverbod; eind augustus is dit ingetrokken. De droogte onderstreept het belang van de aanpak Zoetwaterbeschikbaarheid, waarvoor onder meer de pilot Eendentocht/Meerkoetentocht in voorbereiding is. De droogteperiode wordt geëvalueerd, omdat droge periodes naar verwachting vaker zullen voorkomen.

1.5 Waterveiligheid
De realisatie en planvorming van de IJsselmeerdijk verlopen volgens planning, en de voorverkenning en verkenning van de

Oostvaardersdijk en de Ketelmeerdijk-Vossemeerdijk zijn in volle gang. Bij gemaal Vissering ontstond een klein zinkgat. De dijkveiligheid was niet in het geding; er zijn direct tijdelijke beheermaatregelen getroffen en een definitieve oplossing is gepland in 2027.

1.6 Weerbaarheid

De geopolitieke situatie onderstreept het belang om met voorrang te werken aan onze fysieke, digitale en organisatorische weerbaarheid. Het Algemeen Bestuur heeft daarvoor in 2025 en 2026 maatregelen en aanvullende middelen vastgesteld. Voor de digitale weerbaarheid zijn we ook afhankelijk van andere overheden en de uitvoering van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, waarover op nationaal niveau zorgen bestaan. Binnen de waterschapssector wordt daarom gewerkt aan een gezamenlijke aanpak; eventuele aanvullende keuzes worden aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

1.7 Waterkwaliteit en exoten

Alle KRW-maatregelen die het waterschap zelf uitvoert zijn in 2027 gereed, met uitzondering van de vispassage bij gemaal De Blocq van Kuffeler (verwacht 2029) en de vervanging van gecreosoteerde oeverbeschoeiingen (2039). Normoverschrijdingen worden vooral veroorzaakt door chemische en ubiquitaire stoffen, waarvoor het handelingsperspectief vooral bij het Rijk, de provincie en grondgebruikers ligt. Daardoor voldoen we in 2027 niet aan alle KRW-normen en is samenwerking met deze partners nodig. Daarnaast vragen invasieve exoten steeds meer aandacht, in 2026 vooral de Amerikaanse rivierkreeft. Met een monitoringspilot wordt verkend of aanvullende maatregelen zinvol en haalbaar zijn.

1.8 (Afval)watersysteem en slibverwerking

De renovatie en uitbreiding van de AWZI Almere en de aanleg van een nieuwe persleiding verlopen voorspoedig; de vernieuwde AWZI kan naar verwachting begin 2027 stapsgewijs in gebruik worden genomen. De slibvergistingsinstallatie die daar in 2027 wordt opgeleverd, draagt substantieel bij aan het doel om de eigen slibproductie met 20% te verminderen. De kosten voor slibverwerking bij HVC vielen in 2026 aanzienlijk hoger uit, onder meer door de latere oplevering van de slibdrooginstallatie in Alkmaar; het Algemeen Bestuur is hierover in september geïnformeerd. Verder zijn twee afvalwaterakkoorden afgesloten, is de visie Circulariteit vastgesteld en loopt het onderzoek naar netcongestie door in 2027.

1.9 Bijsturing

Op een aantal maatregelen is bijgestuurd; deze zijn voorzien van een oranje smiley. Het tweede deel van de renovatie van gemaal Smeenge is uitgesteld naar 2027, zodat de risico's van het droogzetten beter beheersbaar zijn en buiten het stormseizoen wordt gewerkt. Ook de concretisering van 'water en bodem sturend' loopt door naar 2027, waarbij het Algemeen Bestuur nauw wordt betrokken.

Alternatief

Niet van toepassing.

Risico's en kanttekeningen

In de Tussenbalans 2026 (aan het begin van de Bestuursrapportage) zijn ontwikkelingen opgenomen waarbij het bereiken van doelen niet vanzelfsprekend is of de kosten hoger uitvallen, zoals de KRW-normen, de digitale weerbaarheid en de slibverwerking. Waar aanvullende keuzes of middelen nodig zijn, worden die aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Financiën en capaciteit

In deze AB-vergadering (oktober) wordt de 2e prognose van het jaarresultaat als schriftelijke mededeling op de agenda geplaatst.

Begrotingswijziging
Niet van toepassing.

Communicatie
Niet van toepassing.

Bijlagen
a. Bestuursrapportage 2026